

16 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα 16 / 6 / 2017

Αριθμ. Πρωτ.: 380

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**ΘΕΜΑ:** «Προστασία θαλάσσιου οικοσυστήματος»**ΣΧΕΤ:** Η Ερώτηση 5820/24-5-2017

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Α. Δημοσκάκης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η ανάγκη μακροπρόθεσμης διατήρησης και διαχείρισης των έμβιων θαλάσσιων πόρων και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων αποτυπώνεται σε διατάξεις του διεθνούς δικαίου της θάλασσας, σχετικά με τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των αλληλεπικαλυπτόμενων αποθεμάτων και των άκρως μεταναστευτικών αποθεμάτων υδρόβιων ζώων, τη Συμφωνία για την προώθηση της συμμόρφωσης στα Διεθνή μέτρα για τη διατήρηση και τη διαχείριση των αλιευτικών σκαφών στην ανοικτή θάλασσα, στον δεοντολογικό κώδικα για μια υπεύθυνη αλιεία (FAO) καθώς και άλλες διεθνείς πράξεις και στις διατάξεις της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Τα μέτρα που λαμβάνονται είναι διαχειριστικά και τεχνικά για την προστασία των θαλάσσιων βιολογικών πόρων, την πρόσβαση σε κοινούς πόρους, τις διεθνείς και διακρατικές σχέσεις στον αλιευτικό τομέα, τα διαρθρωτικά μέτρα για τους αλιευτικούς στόλους, τον καθορισμό ορίων αλιευμάτων και αλιευτικής προσπάθειας, τεχνικών μέτρων και υποχρεώσεων ελέγχου που λαμβάνονται από τις Περιφερειακές Διεθνείς Οργανώσεις (ΠΟΔΑ) με σημαντικότερες από αυτές για τη Μεσόγειο, τη Διεθνή Επιτροπή για τη διατήρηση των θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT) και τη Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (GFCM).

Τα παραπάνω μέτρα ρυθμίζουν την αλιευτική δραστηριότητα στα ενωσιακά και διεθνή ύδατα. Στον ευαίσθητο χώρο της Μεσογείου, εφαρμόζονται πληθώρα από διαχειριστικά και τεχνικά μέτρα με σκοπό την προστασία των θαλάσσιων βιολογικών πόρων, την προστασία των ευάλωτων θαλάσσιων οικοσυστημάτων, καθώς και την πρόληψη και την αποτροπή της παράνομης λαθραίας και άναρχης αλιείας. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα διαχειριστικά σχέδια (μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων) που αφορούν και στο θαλάσσιο οικοσύστημα του Αιγαίου:

α) Σχέδιο Διαχείρισης για την αλιεία μικρών πελαγικών ειδών γαύρου (*Engraulis encrasicolus*) και σαρδέλας (*Sardina pilchardus*) που διενεργείται με το αλιευτικό εργαλείο γρι γρι, σύμφωνα με την αριθμ. 9131.4/2/2012/2-5-2012 (ΦΕΚ 1519 Β') Υπουργική Απόφαση (ΥΑ).

β) Σχέδιο Διαχείρισης για τη διενέργεια αλιείας με το αλιευτικό εργαλείο δίκτυο τράτας βυθού (μηχανότρατα), σύμφωνα με την αριθμ.271/2576/9-1-2014 (ΦΕΚ 58 Β') ΥΑ.

γ) Σχέδιο Διαχείρισης στο πλαίσιο υποχρέωσης μείωσης των απορρίψεων για την αλιεία μικρών πελαγικών (γαύρου και σαρδέλας), σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 1392/2014 (Ε.Ε. L 370/21/30-12-2014).

δ) Σχέδιο διαχείρισης στο πλαίσιο υποχρέωσης για τη μείωση των απορρίψεων βενθικών ειδών για τα οποία εφαρμόζεται ελάχιστο μέγεθος (π.χ. είδη της Μεσογείου μπακαλιάρος, κουτσομιόύρα και γάμπαρη), σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2017/86 (Ε.Ε. L 14/4/18-01-2017).

Επίσης σημειώνεται ότι, σε εφαρμογή των διατάξεων του Καν. (ΕΚ) 1967/2006 θεσπίστηκε με την αριθ. 6719/146097/29-12-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'4348/30.12.2016), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 9 παρ. 2 του ν. 2732/1999, το Σχέδιο Διαχείρισης για το αλιευτικό εργαλείο «γρίπος που σύρεται από σκάφος» ή «βιντζότρατα» (SB), για την αλιεία μαρίδας (*Spicara smaris*) και γόπας (*Boops boops*) σε συγκεκριμένες περιοχές της ελληνικής επικράτειας. Επιπλέον, εκδόθηκε και ο Καν. (ΕΕ) 2017/929 για τη θέσπιση παρέκκλισης από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά την ελάχιστη απόσταση από την ακτή και το ελάχιστο βάθος θάλασσας που οφείλουν να τηρούν οι συρόμενοι από σκάφος γρίποι που αλιεύουν στα χωρικά ύδατα της Ελλάδας.

Από το 2007 ισχύουν μέτρα προστασίας (περιβαλλοντικού χαρακτήρα) για περιοχές εντός Δικτύου NATURA 2000 [σχετ. η αριθμ.167378/14-5-2007 «Ορισμός θαλάσσιων περιοχών με λιβάδια Ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*) ΥΑ, στις οποίες απαγορεύεται η αλιεία», (ΦΕΚ 241Δ' και διόρθωση σφάλματος ΦΕΚ 392Δ'/24-8-2007)], ενώ πρόσφατα στο πλαίσιο του Κανονισμού της Μεσογείου, ολοκληρώθηκε σε επίπεδο Επικράτειας η χαρτογράφηση των βυθών που περιλαμβάνουν λιβάδια από, κυρίως, Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*) και άλλα φανερόγαμα και εκδόθηκε η αριθ. 2442/51879/28-4-2016 (ΦΕΚ 118Δ') ΥΑ. Στη συνέχεια έγινε ο καθορισμός των θαλάσσιων περιοχών, εκτός Δικτύου NATURA 2000, με βλάστηση ιδίως από Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*), στις οποίες απαγορεύεται η αλιεία με συγκεκριμένα εργαλεία, με την οποία επαναπροσδιορίζονται τα όρια ως προς την ισοβαθή γραμμή συγκεκριμένων ζωνών στην περιοχή του Θρακικού, λόγω γεωμορφολογικών ιδιαιτεροτήτων, προκειμένου η απαγόρευση να ισχύει από την ακτή έως την ισοβαθή των 20 μέτρων κι όχι των 30 μέτρων, όπως ισχύει σήμερα.

Επισημαίνεται ότι, εξετάζεται η τροποποίηση της αριθμ. 2442/51879/28-4-2016 (ΦΕΚ 118/Δ) Απόφασης που ορίζει περιοχές, εκτός Δικτύου NATURA 2000, με βλάστηση ιδίως από Ποσειδωνία, στις οποίες απαγορεύεται η αλιεία με συγκεκριμένα εργαλεία, με την οποία επαναπροσδιορίζονται τα όρια ως προς την ισοβαθή γραμμή συγκεκριμένων ζωνών στην περιοχή του Θρακικού, λόγω γεωμορφολογικών ιδιαιτεροτήτων, προκειμένου η απαγόρευση να ισχύει από την ακτή έως την ισοβαθή των 20 μέτρων κι όχι των 30 μέτρων, όπως ισχύει σήμερα.

Στα παραπάνω μέτρα θα πρέπει να προστεθούν και οι απαγορεύσεις τοπικού χαρακτήρα αλλά και μέτρα που αφορούν στα διεθνή ύδατα, όπως θεσπίστηκαν με την αριθ. 4023/64557/16-5-2014 ΥΑ (ΦΕΚ 1307/Β).

Ειδικά για την περιοχή του Θρακικού πελάγους, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 20 του Καν. (ΕΕ) 1380/2013, έχει προωθηθεί για νομοτεχνική επεξεργασία σχέδιο π.δ/τος για την απαγόρευση αλιείας τον μήνα Μάιο κάθε έτους, για την προστασία νεαρών ατόμων του είδους *Merluccius merluccius*, σε περιοχή νότια της Θάσου, όπου έχει εντοπισθεί νηπιοτροφείο του είδους. Ήδη με το ίδιο περιεχόμενο εφαρμόστηκε, φέτος μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών έκδοσης του π.δ., η Υπουργική Απόφαση.

Ωστόσο, καθημερινά παρατηρούνται παραβάσεις αλιευτικών δραστηριοτήτων στα διεθνή και στα χωρικά ύδατα. Μεταξύ αυτών πολύ συχνά καταγράφονται παραβάσεις από αλιευτικά Τουρκικής αλλά ενίοτε και άλλων εθνικοτήτων. Το θέμα είναι γνωστό στις αρμόδιες ελληνικές αρχές, στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Αλιείας οι οποίες είναι αποδέκτες των αντιδράσεων των τοπικών αλιευτικών φορέων και στις λιμενικές αρχές που επιπτεύουν το θαλάσσιο χώρο. Είναι κατανοητό ότι τα εθνικά χωρικά ύδατα αποτελούν ενωσιακά ύδατα και επομένως οι παραβάσεις από αλιευτικά τρίτων χωρών, στα χωρικά και στα διεθνή ύδατα, δεν αφορούν μόνο στη χώρα μας αλλά και τις αρμόδιες αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επισημαίνεται ότι, ο έλεγχος και η αστυνόμευση της αλιευτικής δραστηριότητας στα θαλάσσια ύδατα, αποτελεί αρμοδιότητα του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος (Α/ΛΣ) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Σε ότι αφορά στη χρηματοδότηση των αλιέων που πλήττονται από τις παράνομες αλιευτικές δραστηριότητες, αξίζει να αναφερθεί ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020, αξιοποιώντας τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) προβλέπεται να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Μεταξύ των ενωσιακών προτεραιοτήτων είναι η ενίσχυση της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, η προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμης αποδοτικής ως προς τους πόρους καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση αλιείας. Ένα μεγάλο ποσοστό των πόρων του προγράμματος προβλέπεται να διατεθούν για τον τομέα της αλιείας, στηρίζοντας μέτρα καινοτομίας, συμπράξεων αλιέων, αλιέων και επιστημόνων, επενδύσεων επί των σκαφών, διαφοροποίησης και νέων μορφών εισοδήματος όπως ο αλιευτικός τουρισμός, προστασίας και αποκατάστασης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας καθώς και επενδύσεις σε υποδομές όπως αλιευτικοί λιμένες, τόπους εκφόρτωσης, ιχθυόσκαλες και αλιευτικά καταφύγια. Αρμόδια για το Πρόγραμμα είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αλιείας 2014-2020.

Όσον αφορά την ενίσχυση του Λιμενικού με σκοπό την καλύτερη προστασία των εθνικών χωρικών υδάτων από παραβιάσεις, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της αριθ. 1387/24.10.2016 Πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων με τίτλο «Προαγωγή της Εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής» έχουν ενταχθεί και πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το ΕΠΑΛΘ 2014-2020 τρεις (3) πράξεις με δικαιούχο το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και συγκεκριμένα το Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Δ/νση Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας):

- «Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος επιτήρησης και παρακολούθησης θαλάσσιας κυκλοφορίας Βορείου Αιγαίου» (Δημόσια Δαπάνη: 3.500.000 Ευρώ): Σκοπός του έργου είναι να δημιουργηθεί ένα Σύστημα Επιτήρησης που θα παρέχει τις αναγκαίες, για σκοπούς ασφάλειας, επιχειρησιακές δυνατότητες προς τις οικίες Λιμενικές Αρχές και τα Κέντρα Επιχειρήσεων. Το σύστημα θα αποτελείται από τρεις ανεπάνδρωτους σταθμούς επιτήρησης στις περιοχές Αλεξανδρούπολης, Μαρώνειας και νήσου Σαμοθράκης και ένα Κέντρο Ελέγχου που θα εγκατασταθεί στο λιμένα Αλεξανδρούπολης. Στο κέντρο ελέγχου θα προβάλλονται όλες οι πληροφορίες που συλλέγονται από όλους τους σταθμούς επιτήρησης. Το έργο αυτό θα αποτελέσει τη βάση ανάπτυξης ενός κοινού περιβάλλοντος διαχείρισης πληροφοριών καθώς τα δεδομένα που θα συλλέγονται θα παρέχονται σε όλες τις κοινότητες χρηστών που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος- Ελληνικής Ακτοφυλακής, ήτοι, θαλάσσια ασφάλεια, αστυνόμευση θαλάσσιου χώρου, ελέγχου αλιείας και ασφάλειας ναυσιπλοΐας. Επιπλέον, τα δεδομένα που θα συλλέγονται από το υπό δημιουργία σύστημα θα ανταλλάσσονται απευθείας με τους χρήστες του τομέα της Άμυνας της Ελλάδας.

- «Μελέτη και Ανάπτυξη Εθνικής Ναυτιλιακής Θυρίδας» (Δημόσια Δαπάνη: 1.149.223 Ευρώ): Αφορά πληροφοριακό σύστημα που θα δημιουργήσει ένα εθνικό διατομεακό περιβάλλον ανταλλαγής πληροφοριών, το οποίο θα παρέχει στις εθνικές αρχές τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές ναυτιλιακές πληροφορίες μέσω ενός μοναδικού σημείου. Με τον τρόπο αυτό θα καταστήσει εφικτή την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών, οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν και για άλλους σκοπούς πέραν της ασφάλειας στη θάλασσα, δηλαδή για σκοπούς ελέγχου των συνόρων και της μετανάστευσης από τον FRONTEX, για την επιτήρηση της αλιείας από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας και για επιχειρήσεις ασφάλειας της ναυσιπλοΐας όπως η καταπολέμηση της πειρατείας.

- «Προμήθεια συσκευών AIS, παρελκόμενου εξοπλισμού και λογισμικού» (Δημόσια Δαπάνη: 850.000 Ευρώ): Η εγκατάσταση των σταθμών AIS (Automatic Identification System) θα βελτιώσει σημαντικά τις δυνατότητες παρακολούθησης της θαλάσσιας κυκλοφορίας καθώς και της επιτήρησης του θαλάσσιου χώρου και του ελέγχου της αλιείας, δεδομένου ότι λαμβάνει υπόψη τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της Ελλάδας (μορφολογία της ακτογραμμής). Με τον λόγω έργο θα επιτευχθεί η ραδιοκάλυψη όχι μόνο του ελληνικού θαλάσσιου χώρου αλλά και της ευρύτερης περιοχής, πράγμα που θα συμβάλει στην ανάπτυξη προσυνοριακής εικόνας πεδίου καθώς και στη θαλάσσια ασφάλεια, στην αύξηση των δυνατοτήτων έρευνας διάσωσης, στην ασφάλεια της ναυσιπλοΐας αλλά και στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Επιπλέον, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας ετοιμάζει Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη χρηματοδότηση της αγοράς ή του εκσυγχρονισμού εναέριων και θαλάσσιων εποπτικών μέσων, ενώ στο μέλλον προγραμματίζονται να υλοποιηθούν και προγράμματα εκπαίδευσης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εξωτερικών
- Γραφ. κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Γραφ. κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής
- Γραφ. κ. Υπουργού
4. Βουλευτή κ. Α. Δημοσκάκη

